

Náklady plynoucí z doplnění textu vládního návrhu **zákona o ovzduší** z dubna 2001 **o ochranu před světelným znečištěním**

Doplnění zákona ve valné většině případů neznamená žádné přídatné náklady. Prostě jen požaduje, aby se u nově instalovaných svítidel a při rekonstrukcích osvětlovacích soustav postupovalo tak, aby světelné znečištění i spotřeba elektřiny pro něj byly co nejmenší. Nová svítidla směřjí svítit jen dolů. Náklady na taková svítidla jsou stejné nebo téměř stejné jako na svítidla špatná, zato následné náklady na jejich provoz jsou mnohem menší.

Vypuštění odstavce se lhůtou

V předložené verzi doplňků zákona je jen jedno ustanovení, jehož plnění by mělo za následek nějaké výdaje na celém území ČR. Jde o odst. 5 navrženého § 23 vložené hlavy:

Úprava světelných svazků, podle požadavků uvedených v odstavci 4, musí být provedena během dvou let od vstupu tohoto zákona v platnost.

V odstavci 4 se přitom požaduje, aby světelné svazky z osvětlovacích věží byly omezeny tak, že žádné světlo nepůjde pryč od osvětlovaného terénu.

To lze uskutečnit poměrně levně, i bez výměny reflektorů. Někdy stačí reflektory nahnout, jindy je potřeba přidat clonu, omezující světelný svazek shora. Ta může současně světlo, unikající bez užitku vzhůru, nasměrovat zpět k zemi (např. tak, že její vnitřní plocha je zrcadlová, jde o hladký Al plech). Pokud by se taková clona přidávala v okamžiku, kdy by jinak bylo nutné vyměnit vadnou výbojku v jednom ze čtyř reflektorů v řadě, náklady by mohly být nulové – místo přidání výbojky se přidá clona ve stejné ceně, osvětlení cílové plochy se dostane na požadovanou úroveň. Provozní náklady budou samozřejmě o čtvrtinu nižší.

Jediným běžným příkladem, kde by taková úprava byla nutná, jsou netradiční osvětlovací věže na nádražích.

Vzhledem k tomu, jak neobyčejně obtěžují obyvatelstvo v širokém okolí, je požadavek, aby se v nějaké lhůtě znečištění, které způsobují, snížilo (i dříve, než dožijí reflektory na nich instalované), jistě rozumný.

Náklady ale znamená. Pokud by to mělo být nikoliv bezvýznamnou překážkou pro schválení doplňků zákona o prevenci světelného znečištění, rozhodně *doporučuji odst. 5 vypustit.*

Ochranná území

Náklady na uvedení osvětlovacích zařízení do souladu se zákonem by také vyplynuly ze všech odstavců § 24 vložené hlavy. Zde je nutné poznamenat, že ochranná území stanovuje kraj. Úvodní odstavec paragrafu (přejatý z Lombardie) mluví o lhůtě čtyř let od vstupu tohoto zákona v platnost. Ve skutečnosti se celý paragraf může uplatnit jen tehdy, když je ochranné území vyhlášeno, vhodnější formulace by proto byla, „od data, kdy se dané zdroje ocitly v ochranném území“.

Až stanovení daného ochranného území vyvolá v příslušných lhůtách nějaké náklady. Pokud by měly být příliš velké, lze území buď vůbec nestanovit, nebo je pro začátek stanovit velmi malé, a teprve později, např. když se ukáže, o jak velké náklady jde a jak rychle se vracejí v nižších provozních nákladech, je zvětšit.

Přísnější požadavky paragrafu tak mohou být uplatňovány přesně dle finančních možností státu či dalších subjektů.

Naléhat na to, aby se alespoň na malých územích uplatnily, je v zájmu dotčených observatoří (které často reprezentují přinejmenším tu veřejnost, která je navštěvuje). Finanční krytí (a tedy možnost vyhlášení ochranného území) si mohou domluvit např. se svými zřizovateli, namnoze obcemi.